

به نام خدا

زایمان آگاهانه با هیپنوتیزم ، تلفیق آگاهی اعتماد و دانش زیستی در مامایی نوین

نویسندگان:

زینب دادخواهی عمومی

پری‌ماه پیکان حیرتی

رضوان زارعی احمدی

پریسا افشارنیا

ویراستار علمی:

مریم بهشتی نسب

انتشارات ارسطو

(سازمان چاپ و نشر ایران - ۱۴۰۴)

نسخه الکترونیکی این اثر در سایت سازمان چاپ و نشر ایران و اپلیکیشن کتاب رسان موجود می باشد

Chaponashr.ir

سرشناسه : دادخواهی عمومی ، زینب ، ۱۳۷۴
عنوان و نام پدیدآورندگان : زایمان آگاهانه با هیپنوتیزم ، تلفیق آگاهی اعتماد و دانش زیستی در مامایی نوین
/ مولفان زینب دادخواهی عمومی ، پری‌ماه پیکان حیرتی ، رضوان زارعی احمدی ، پریسا افشارنیا
مشخصات نشر : انتشارات ارسطو (سازمان چاپ و نشر ایران) ، ۱۴۰۴ .
مشخصات ظاهری : ۱۵۵ ص.
شابک : ۹۷۸-۶۲۲-۱۱۷-۸۱۰-۰
شناسه افزوده : پیکان حیرتی ، پری‌ماه ، ۱۳۸۱
شناسه افزوده : زارعی احمدی ، رضوان ، ۱۳۶۵
شناسه افزوده : افشارنیا ، پریسا ، ۱۳۵۶
شناسه افزوده : بهشتی نسب ، مریم ، ۱۳۶۹
وضعیت فهرست نویسی : فیپا
یادداشت : کتابنامه.
موضوع : زایمان آگاهانه - هیپنوتیزم - مامایی نوین
رده بندی کنگره : TP۹۸۳
رده بندی دیویی : ۵۵/۶۶۸
شماره کتابشناسی ملی : ۹۹۷۶۵۸۸
اطلاعات رکورد کتابشناسی : فیپا

نام کتاب : زایمان آگاهانه با هیپنوتیزم ، تلفیق آگاهی اعتماد و دانش زیستی در مامایی نوین

مولفان : زینب دادخواهی عمومی - پری‌ماه پیکان حیرتی

رضوان زارعی احمدی - پریسا افشارنیا

رضوان زارعی احمدی - مریم بهشتی نسب

ناشر : انتشارات ارسطو (سازمان چاپ و نشر ایران)

صفحه آرایی ، تنظیم و طرح جلد : پروانه مهاجر

ویراستار علمی : مریم بهشتی نسب

تیراژ : ۱۰۰۰ جلد

نوبت چاپ : اول - ۱۴۰۴

چاپ : زبرجد

قیمت : ۲۱۰۰۰۰ تومان

فروش نسخه الکترونیکی - کتاب‌رسان :

<https://chaponashr.ir/ketabresan>

شابک : ۹۷۸-۶۲۲-۱۱۷-۸۱۰-۰

تلفن مرکز پخش : ۰۹۱۲۰۲۳۹۲۵۵

www.chaponashr.ir

فهرست

مقدمه ۱۳

فصل اول: مبانی زایمان آگاهانه ۱۷

بخش اول : تعریف، ریشه‌ها و تحول نگاه از زایمان پزشکی شده به زایمان آگاهانه . ۱۷

مقدمه: بازگشت به سرچشمه تولد..... ۱۷

تعریف زایمان آگاهانه ۱۷

از زایمان سنتی تا زایمان پزشکی شده ۱۸

شکل‌گیری جنبش زایمان آگاهانه ۱۹

تغییر پارادایم: از کنترل به همکاری ۲۰

بُعد فرهنگی و اجتماعی زایمان آگاهانه در ایران ۲۰

تجربه مادران: از ترس تا توانمندی ۲۱

فصل دوم : ارتباط ذهن و بدن در فرآیند زایمان ۲۳

آمیگدال: نگهبان احساس ترس ۲۴

اکسی‌توسین: زبان بیولوژیک عشق و زایمان ۲۴

سیستم پاراسمپاتیک: دروازه آرامش و تسهیل تولد ۲۵

درد به مثابه پیام، نه دشمن ۲۵

فصل سوم : آگاهی به عنوان عامل کلیدی تجربه مثبت زایمان ۲۷

مفهوم آگاهی در زایمان ۲۷

نقش ذهن آگاهی و خودتنظیمی هیجانی ۲۷

آگاهی و ادراک درد ۲۸

آگاهی و احساس کنترل ۲۸

بُعد روان‌شناختی: اعتماد، معنا و قدرت ۲۸

پیوند آگاهی و عشق در تولد ۲۹

فصل چهارم : رویکرد انسان‌محور در مامایی نوین ۳۱

تولد، تجربه‌ای انسانی نه صرفاً زیستی ۳۱

همدلی، جوهره ارتباط درمانگرانه ۳۱

فضای زایمان: علم در خدمت احساس ۳۲

انتخاب آگاهانه، حق مادر ۳۲

بازتعریف نقش ماما ۳۳

زایمان به‌عنوان تجربه رشد ۳۴

۳۴..... بازگشت به طبیعت در سایه علم.....

فصل پنجم : هیپنوتیزم در زایمان آگاهانه ۳۷

۳۷..... بازگشت به قدرت ذهن.....

۳۷..... هیپنوتیزم چیست؟.....

۳۸..... علم در خدمت آرامش.....

۳۸..... نقش هیپنوتیزم در آماده‌سازی پیش از زایمان.....

۳۹..... کاهش درد و اضطراب در حین زایمان.....

۴۰..... هیپنوتیزم و ادراک زمان.....

۴۰..... هیپنوتیزم و تجربه پس از تولد.....

۴۱..... هیپنوتیزم و نقش ماما.....

۴۱..... خودهیپنوتیزم، ابزار توانمندی مادر.....

۴۲..... زایمان به‌عنوان تجربه‌ی هیپنوتیک طبیعی.....

۴۲..... علم در خدمت تجربه انسانی.....

فصل ششم : اصول کلیدی زایمان آگاهانه ۴۵

۴۵..... از دانستن تا بودن.....

چکیده فصل اول ۵۳

مبانی زایمان آگاهانه ۵۳

فصل هفتم : خودهیپنوتیزم و تمرینات ذهنی برای زایمان ۵۵

مقدمه: ذهن، نخستین اتاق زایمان ۵۵

خودهیپنوتیزم چیست؟ ۵۶

هدف از آموزش خودهیپنوتیزم در بارداری ۵۷

آماده‌سازی ذهن و محیط ۵۸

گام‌های ورود به حالت خودهیپنوتیزم ۶۰

طراحی برنامه تمرین خانگی ۶۶

لنجر فیزیکی: لمس به‌عنوان کلید آرامش ۶۷

نقش همسر یا همراه در فرآیند خودهیپنوتیزم ۶۷

تمرین‌های پیشرفته ۶۸

مدیریت افکار مزاحم – رها کردن به‌جای جنگیدن ۷۰

قدرت کلمات در ناخودآگاه – زبان به‌مثابه دارو ۷۱

زمان و چرخه‌ی طبیعی تمرین ۷۲

وقتی ذهن و بدن یکی می‌شوند – لحظه‌ی اتحاد درونی ۷۲

- تأثیرات بلندمدت خودهیپنوتیزم پس از زایمان ۷۳
- از تمرین تا معنا - تولدی در دو جهان ۷۴
- فصل هشتم : به کارگیری هیپنوتیزم در مراحل مختلف زایمان ۷۷**
- مقدمه: زایمان به عنوان هماهنگی ذهن و بدن ۷۷
- مرحله‌ی نهفتگی: (Latent Phase) آغاز سفر ۷۸
- هدف هیپنوتیزم در مرحله‌ی نهفتگی ۷۹
- تمرین‌های ذهنی در مرحله‌ی نهفتگی ۷۹
- نقش محیط در آرامش مرحله‌ی آغازین ۸۱
- ذهن در برابر واقعیت فیزیولوژیک ۸۲
- گفت‌وگوی درونی در مرحله‌ی آغازین ۸۳
- فصل نهم : بخش دوم ، مراحل فعال و گذار زایمان ۸۵**
- مرحله‌ی فعال: (Active Phase) اعتماد به موج‌ها ۸۵
- ذهن در حالت موجی ۸۵
- تمرین‌های هیپنوتیزمی در مرحله‌ی فعال ۸۶
- نمونه‌هایی از این واژه‌ها ۸۷
- نقش همراه در مرحله‌ی فعال ۸۸

مرحله‌ی گذار (Transition Phase): تسلیم آگاهانه ۸۸

تکنیک‌های هیپنوتیزمی در مرحله‌ی گذار ۸۹

حالت ذهنی در آستانه‌ی تولد ۹۱

فلسفه‌ی مرحله‌ی گذار ۹۱

فصل دهم : تولد، پیوند و بازگشت ۹۳

مرحله‌ی تولد (Expulsion Phase): رهایی از درون ۹۳

حالت ذهنی در لحظه‌ی تولد ۹۳

تکنیک‌های هیپنوتیزمی در مرحله‌ی تولد ۹۴

نقش اکسی‌توسین و عشق در لحظه‌ی تولد ۹۵

مراقبت‌های بلافاصله پس از زایمان: بازگشت به آگاهی ۹۶

پیوند هیپنوتیزمی مادر و نوزاد ۹۸

تجربه‌ی درونی مادر پس از تولد ۹۹

فلسفه‌ی بازگشت ۹۹

فصل یازدهم : آیا هیپنوتیزم در زایمان خطری دارد؟ ۱۰۱

بخش اول - ریشه‌ی ترس از واژه‌ی «هیپنوتیزم» ۱۰۱

هیپنوتیزم زایمانی چه می‌کند و چه نمی‌کند؟ ۱۰۲

بخش سوم - پاسخ به دغدغه‌های رایج مادران ۱۰۳

بخش چهارم - ایمنی علمی هیپنوتیزم در پزشکی ۱۰۶

مرز میان هیپنوتیزم درمانی و نمایش محور ۱۰۷

هیپنوتیزم، آگاهی و مرز اخلاقی در مامایی ۱۰۷

فصل دوازدهم: نقش ذهن و بدن در تجربه‌ی زایمان ۱۰۹

از منظر علم عصب‌شناسی و روان‌شناسی ۱۰۹

نوروساینس زایمان ۱۱۰

روان‌شناسی ذهن در زایمان ۱۱۲

فصل سیزدهم: مدیریت درد زایمان با هیپنوتیزم ۱۱۷

شواهد علمی و راهبردهای عملی ۱۱۷

بخش اول - ماهیت درد زایمان ۱۱۸

هیپنوتیزم چگونه درد را تغییر می‌دهد ۱۱۸

بخش سوم - شواهد علمی ۱۱۹

روایت مادران ۱۱۹

نقش هیپنوتیزم در کاهش نیاز به دارو و مداخلات زایمانی ۱۲۰

تمرین‌های گام‌به‌گام برای روز زایمان ۱۲۲

فصل چهاردهم : مراقبت‌های روانی و هیپنوتیزمی پس از زایمان ۱۲۷

بازسازی ذهن، بدن و عشق در سه‌ماهه‌ی چهارم ۱۲۷

دگرگونی‌های ذهن و بدن پس از زایمان ۱۲۷

افسردگی پس از زایمان یا بازتاب خستگی؟ ۱۲۸

نقش خواب و بازسازی انرژی ۱۳۱

حمایت عاطفی همسر و اطرافیان ۱۳۱

تمرین‌های روزانه برای سه‌ماهه‌ی چهارم ۱۳۲

پیشگیری از افسردگی: علم و عشق در کنار هم ۱۳۳

فصل پانزدهم : همکاری بین ماما، پزشک و مادر در زایمان آگاهانه ۱۳۵

تولد، رویدادی مشترک میان علم، ذهن و عشق ۱۳۵

تیم زایمان در مامایی نوین ۱۳۵

ارتباط آگاهانه: زبان مشترک تیم زایش ۱۳۷

محیط زایش: فضا به‌مثابه درمان ۱۳۸

هیپنوتیزم در فضای تیمی ۱۳۹

چالش‌ها و مسیر تغییر ۱۳۹

تمرین تیمی برای زایش هماهنگ ۱۴۰

۱۴۱ ..... پس از تولد: همکاری ادامه دارد

۱۴۲ ..... سخن نویسنده

۱۴۳ ..... تولد آگاهی، تولد عشق

۱۴۷ ..... منابع

۱۴۷ ..... منابع لاتین

۱۵۳ ..... منابع فارسی

مقدمه

فرایند شگفت‌انگیز بارداری و زایمان، یکی از عمیق‌ترین تجربه‌های انسانی است؛ سفری که در آن، بدن، ذهن و روح زن در هماهنگی کامل برای آفرینش زندگی قرار می‌گیرند. این تجربه نه تنها یک رویداد زیستی، بلکه تحولی درونی و وجودی است که در آن امید، انتظار، عشق و گاه ترس در هم می‌آمیزند. در چنین بستری، مامایی نوین با رویکردی جامع و انسان‌محور، وظیفه دارد فراتر از مراقبت‌های فیزیولوژیک صرف عمل کند و ابعاد روانی، عاطفی و معنوی این دوران را نیز در بر گیرد. کتاب **زایمان آگاهانه با هیپنوتیزم: رویکردی علمی و انسانی در مامایی نوین** در دل همین فلسفه متولد شده است؛ فلسفه‌ای که باور دارد هر زن، در ذات خود، توانایی و حق تجربه‌ی زایمانی آرام، ایمن و رضایت‌بخش را دارد. زایمان آگاهانه به معنای حضور ذهن، ارتباط عمیق با بدن و درک فرایند طبیعی تولد است. این نگرش نه تنها بر کاهش مداخلات غیرضروری تأکید دارد، بلکه نقش فعال و آگاهانه‌ی مادر را در مرکز تجربه زایمان قرار می‌دهد. پیشرفت‌های چشمگیر در **علوم اعصاب، روان‌شناسی سلامت، و فیزیولوژی زایمان** در دهه‌های اخیر، شناخت ما را از ارتباط ذهن و بدن دگرگون ساخته است. اکنون می‌دانیم که احساسات، باورها و وضعیت ذهنی مادر می‌توانند بر هورمون‌ها، انقباضات رحمی، و حتی روند پیشرفت زایمان اثر بگذارند. این درک، مسیر را برای ادغام روش‌های مکمل و مبتنی بر شواهد در مراقبت‌های مامایی گشوده است. در میان این روش‌ها، **هیپنوتیزم** جایگاهی

ویژه دارد. هیپنوتیزم با بهره‌گیری از تمرکز ذهنی، تجسم هدایت‌شده و تلقین‌های مثبت، به مادران کمک می‌کند تا اضطراب را کاهش داده، درد را کنترل کنند و حس اعتماد به نفس و کنترل را افزایش دهند. پژوهش‌های علمی متعددی نشان داده‌اند که استفاده از هیپنوتیزم در زایمان می‌تواند مدت زایمان را کوتاه‌تر کند، نیاز به داروهای ضد درد را کاهش دهد و رضایت کلی مادر از تجربه زایمان را بهبود بخشد. به همین دلیل، در کشورهای مختلف، آموزش خودهیپنوتیزم و آماده‌سازی ذهنی پیش از زایمان به عنوان بخشی از برنامه‌های مراقبتی مادران باردار در حال گسترش است. این کتاب با تکیه بر یافته‌های علمی معتبر، و با نگاهی همدلانه و انسان‌محور، مجموعه‌ای از دانش، تمرین‌ها و راهکارهای کاربردی را در اختیار **مادران، همسران، ماماها و تیم درمانی** قرار می‌دهد تا بتوانند از ظرفیت‌های ذهن و بدن برای تسهیل زایمان بهره‌مند شوند. هدف ما صرفاً آموزش تکنیک‌های هیپنوتیزم نیست، بلکه پرورش نگرشی آگاهانه نسبت به فرایند تولد است — نگرشی که در آن، زن به عنوان محور تجربه زایمان، با توانمندی، آرامش و حضور ذهن، به استقبال تولد می‌رود. مقدمه‌ی پیش‌رو، دعوتی است به سفری در دنیای زایمان آگاهانه با هیپنوتیزم؛ دنیایی که در آن **علم و انسانیت در هم می‌تند** تا تجربه‌ای عمیق، زیبا و توانمندساز از تولد رقم بخورد. باور ما این است که با بازشناختن قدرت طبیعی ذهن و بدن، و با ایجاد محیطی حمایتگر و آگاهانه، می‌توان فرهنگ زایمان را از ترس و کنترل به سوی آرامش، اعتماد و خودآگاهی دگرگون کرد.

این کتاب، همراه شماست در مسیر این تحول — تحولی که از درون آغاز می‌شود و به

تولدی آگاهانه می‌انجامد

Created in Master PDF Editor